

ПУ
ТУ
ЈЕ
МО!

ГИМНАЗИЈАЦ

3. број јун, 2024.

ОПРАШТАМО СЕ!

ВИДИМО СЕ У
СЕПТЕМБРУ!

ТРАДИЦИЈА СЕ НАСТАВЉА

САДРЖАЈ

3. Дан револуције
4. 8. март
5. Такмичење у рецитовању на мађарском језику
6. Дигитална недеља
7. Посета нуклеарној електрани
8. Фестивал у Сочију
9. Позив за акцију!
- 10-11. Опраштање матураната
12. Шетња кроз долину сунцокрета
13. Излет у Залавар
14. Спортски дан
15. „Теслини” шампиони
16. Награђени матуранти

РЕЧ УРЕДНИЦА

Драги гимназијалци,
Са великим задовољством вам представљамо нови број нашег школског часописа, у којем смо забележили незаборавне тренутке и непоновљиве дане проведене у нашој школи. Уређујући ово издање, присетиле смо се колико драгоцених искустава смо проживели заједно, колико смеха, суза, успеха и изазова је донела и ова школска година. Наша школа је ове године била сведок многих свечаности. Прославили смо важне празнике попут Дана револуције, 8. марта и многе друге. Спортски дух био је на врхунцу и ове године. Наши кошаркашки тимови су пехарима допунили школску витрину. Академски успеси такође нису изостали, јер су наши вршњаци били активни на такмичењима, али и у исраживачким станицама и на разним фестивалима. Посебно емотиван тренутак ове школске године био је опроштај од још једне генерације матураната. Много тога стало је на ових 16 страна нашег часописа. Надамо се да ћете уживати читајући овај број, да ћете се препознати у причама и да ћете осетити део атмосфере која је обележила ову годину.

До следећег читања,
Софиа и Јелена

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Гимназијалац лист Ђака Српске гимназије „Никола Тесла” у Будимпешти, школска година 2023/2024. број 3.

Уреднице: Софиа Илић и Јелена Зирић

Редакција: Таша Бабић, Тара Степановић, Андрија Мартиновић, Ања Танасковић, Дуња Илић, Александра Цвијановић, Јегор Лазић, Ивана Бодор, Хана Гилањи

Технички уредник: Зоран Меселџија

Фотографије: Владо Марковић

Одговорни професор: Драгомир Дујмов

Лектура: Драгана Меселџија

За издавача: директорка Аница Пандуровић

Издавање је помогла Влада Мађарске

Дан револуције у Мађарској

Промене су саставни део људског напретка. Оне представљају тежњу човека да измени све што је уочио да може да буде боље у друштву. Понекада, иако их желимо, нисмо спремни за исте. Недостаје нам храброст за оне корените промене које би поставиле нове системе. Када се више људи оснажи и спремни су за исконске промене, тада настају револуције. Неизбежне, представљају победу човека над сопственим страховима.

Револуције које су се догодиле 1848/1849. године у појединим европским државама познате су и као „Пролеће народа”. Оне означавају низ политичких потреса који су се десили широм Европе у току исте године и представљају најшири талас револуција.

Мађарска револуција, са пуним називом Мађарска грађанска револуција и рат за независност, спада у једну од таквих либерално-националних револуција које су избиле и њихов је саставни део. Њу су изазвали догађаји који су се догодили деценијама раније у Хабзбуршкој монархији. Иако револуција није успела, она ипак спада у један од најважнијих догађаја у модерној историји Мађарске и представља камен темељац модерног мађарског националног идентитета.

Неке од најзначајнијих битака које су пратиле револуцију су: Битка код Каполне, Битка код Мора, Битка код Пакозда, Битка код Шегешвара, Битка код Темишвара. Све оне знак су сећања на важне догађаје мађарске историје, људе који нам претходе, али су и сведочанство како се стигло до тачке на којој смо данас. Историја нам тако пружа знања која искуством немамо, али преживљавањем туђих, саосећањем и осећајем припадништва онима који су се за нешто борили, стичемо дубљу исконску потребу да свет мењамо у складу с оним у шта верујемо.

Поводом Дана револуције у Мађарској, сваки разред Српске гимназије „Никола Тесла”, у пратњи својих професора, посетио је места у Будимпешти која се везују за револуцију у Мађарској. Тако су ученици 9. разреда текст „Пролеће народа – револуција 1848. године” прочитали испред велелепне зграде мађарског Парламента. У пратњи разредних старешина Јоване Вечић и Верице Симић, десетаци су своје знање о Мађарској револуцији обогатили испред Националног музеја. На Табану код гостионице „Код златног јелена” разреди 11/б и 11/ц имали су прилику да чују свих дванаест тачака „Шта жели мађарска нација” и да упознају судбину Срба у доба бурних догађаја током 1848. и 1849. године. Ученици 12/б и 12/ц разреда окупиле су се у Будимској тврђави, док је 12/а посетио споменик мађарског генерала Јозефа Бема.

Био је ово дан повезивања с прошлошћу, територијом и прометејима наде који су били спремни да мењају свет. Осим ширења знања о овом важном догађају, пред нама се раширила и мрежа спознаја колико је велика важност тимског рада за корените промене у друштву, али и емпатија према читавом људском роду који одувек и заувек трага за истим смислом - да живи у слози у систему који се залаже за слободу.

Таша Бабић, 11/ц

Осми март у нашој школи

Програм пун љубави и талента

Традиција дуга већ 49 година, Међународни дан жена, сваке године прође у дивљењу и поштовању лепшег пола. Често се мушкарци питају како и ове године да задиве и покупе по који комплимент од своје лепше половине или пријатељице.

У нашој школи, постоји традиција спремања прикладног програма поводом овог празника, те је ове године одговорност била на Урошу Тишми и Борису Хузејровићу, који су успели да окупе групу талентованих ученика, који су дали све од себе да овај програм остане заувек у сећању наших гледалаца. Добро осмишљени програм, који је обећавао и чим смо га прочитали могли смо само да приступимо његовој изради.

Припреме, могу вам рећи, нису биле ни мало лаке. Ситне грешке су бивале све учесталије. Но, након вишечасовног труда могли смо да се похвалимо да смо спремни.

Тог 8. марта је све било посебно. Цела школа испуњена разним бојама ружа и лала, али и бомбона, задивила је наше ученике. Такође су пажњу привлачили и плакати који су позивали на долазак у свечану салу након петог часа.

Програм је био предвиђен само за ученице и професорке. Радознали погледи и граја већ присутна испред ауле, а ми смо вршили последње припреме. На самом улазу, девојке су сачекале колачићи среће. Иако на мађарском, многим су измамили осмех, мада је већу пажњу привукао Реља Малетковић који је свирао виолину. Програм су водили Борис Хузејровић и Марко Тишма, који су испричали Борисов говор, који је истицао и хвалио женску јединственост. Након говора, уследила је стара изворна народна песма „Русе косе цуро имаш” коју је отпевао Урош Тишма уз инструментално-вокално извођење Андрије Мартиновића. За њима је уследила рецитација Павла Ђоковића „Очију твојих да није” од Васка Попе. Највероватније најпопуларнија тачка целе приредбе уследила је одмах након Павлове рецитације. Наиме, Теодор Шарац, Немања Недељковић, Урош Тишма, Ђорђе Милинковић су запевали, а Милош Благојевић, Реља и Андрија су засвирали песму „Очи једне жене”. Посебан начин извођења је освојио срца посматрача. Након дирљиве песме на ред је дошао скеч на тему познате Шекспирове драме „Ромео и Јулија”, где је „Ромео” био Урош Тишма, а „Јулија” Борис Хузејровић. Насмејавши све присутне, забави није било краја.

Уследила је песма „Девојка са чардаш ногама”, Ђорђа Балашевића, у извођењу Тишме, као певача, а Реље и Милоша као музичара. Но, нисмо могли само ми да освајамо дивљење публике, а да би улепшали програм, позвали смо хор наше школе, под диригентском палицом професорке Оливере Младеновић Мунишић. Девојке су уз пратњу момака отпевале песму „Кад би ове руже мале”. Програм је привео крају Павле Мацановић, рецитујући песму „У пролазу”.

Верујем да су сви присутни били и више него одушевљени. Подршку момцима, који су припремили програм, чинили су и професорка Драгана Меселција, Владо Марковић, Душан Которчевић и Золтан Балог. Надам се да смо вам, драге наше девојке, улепшали тај посебан дан, но, наравно, трудићемо се да вам улепшамо и сваки други.

Андрија Мартиновић, 10/ц

SZAVALÓVERSENY

Такмичење у рецитовању на мађарском језику

Поводом Дана мађарске поезије, у Српској основној школи и гимназији „Никола Тесла”, одржало се такмичење у рецитовању на мађарском језику. Посебно је занимљива ствар та што је највећи број пријављених био из редова оних ученика који пре доласка у нашу школу на Тргу ружа нису говорили мађарски језик. Ученици из основне школе и гимназије су припремили предивне рецитације познатих мађарских поета попут Дежеа Костолањија, Атиле Јожефа, Миклоша Раднотија и других.

Такмичење се одржало 13. априла у аули и библиотеци нашег Српског образовног центра. Ученици основне школе су били подељени у три категорије: први и други разред, трећи и четврти разред, и ученици од петог до осмог разреда. Гимназијалци су, такође, били подељени у три категорије. У првој категорији су били ученици који уче мађарски на нивоу матерњег језика, а у друге две категорије су били распоређени ученици који уче мађарски као страни језик.

Ученици који мађарски говоре попут матерњег језика наступали су први и то у аули. Овде су учествовали ученици од 9. до 12. разреда. Прво место је освојила Дуња Адамовић 9/б, предивном рецитацијом песме песникиње Ане Т. Сабо. Друго место припало је Милану Плодереру 12/а, док је треће место било додељено Франки Бабић, ученици 9/б разреда. Затим су наступили ђаци који уче мађарски као страни језик. У првој категорији су учествовали ученици 9. и 10. разреда. Награду за прво место је однела Сања Чоловић, 9/а за изванредно рецитовање стихова песме од Ане Хајнал. Друго место је освојила Ирина Мутавцић, ђак 10/б, док су треће место поделили Борис Хузејровић и Нина Вулета, обоје из 10/б одељења. Посебну награду је освојила Маша Милошевић из 9/б разреда.

У жирију за ове две категорије су биле професорка Изабела Данко, професорка Естер Фодор, и наша драга библиотекарка Нели Влахос.

Док су ученици из прве две категорије остављали без речи жири у аули, ученици 11. и 12. разреда, који уче мађарски као страни језик, остављали су сличан утисак на њихов жири у библиотеци. Прву награду у овој категорији освојио је Павле Мацановић, 11/б са задивљујућим казивањем песме Атиле Јожефа. Друго место је припало Урошу Тишми, ђаку 11/б, а треће место је додељено Дуњи Илић, ученици 11/ц разреда. Посебну награду у овој категорији су освојили Марко Тишма из 11/ц и Александра Динчић из 11/а разреда.

Жири за ову категорију се састојао од професора Атиле Терекија, професорке Јоване Вечић и професорке Ерике Котхенц. Жирију је било тешко да одлучи коме да додели награде, јер је било пуно изванредних рецитатора.

По завршетку такмичења додељене су дипломе победницима, а освајачи првог места су добили могућност да још једном одрецитују своје предивне изабране песме.

Ово је било једно јединствено и предивно искуство, како за ученике, тако и за професоре. Учесници су били задовољни својим успесима, а такође и професорке које су са ученицима марљиво радиле како би рецитације биле што боље. Сви се радујемо следећем рецитаторском такмичењу и нестрпљиво чекамо да чујемо још предивних рецитација.

Ања Танасковић, 11/ц

*„szükséges, hogy vers írassék, különben
meggömbülne a világ gyémánttengelye”
-József Attila*

Екскурзија у нуклеарној електрани

При уласку у највећу нуклеарну електрану у Мађарској, прошли смо кроз скенер за метал, добили смо и заштитну кацигу и наочаре, а такође и огрлицу која мери озрачење. Пратња су нам била два војника и водич.

Дана 12. априла 2024. године, ученици Српске гимназије „Никола Тесла” у Будимпешти, уз пратњу професорке Јелене Писаров и професора Радивоја Галића, добили су прилику да обиђу велику, а уједно и једину нуклеарну електрану у Мађарској, изграђену пет и по километра удаљено од града Пакша, у месту које се анализи око сто тридесет километара јужно од мађарске престонице, у жупанији Толни.

Полазак ученика који су кренули на једнодневну екскурзију био је одређен за девет сати ујутру. Чета мала, али одабрана, одвезла се школским аутобусом до дестинације. Када су наши гимназијалци изашли на паркинг, зачуђено су гледали знак који је забрањивао фотографисање објекта.

Обилазак нуклеарне електране био је подељен на два дела. Први део је представљао теоријско упознавање функционисања саме нуклеарне електране, док је други део значајно обилазак унутрашњости саме нуклеарке. Увео нас је професионални месни водич. Прво што нам је објашњено јесте коришћење Дунава за расхлађивање електране. Дакле, као што је то било очекивано, Дунав је у том пределу топлији него у остатку Мађарске, али никако није и загађенији. Кроз цеви се узима вода из реке и спроводи се до реактора којег расхлађује и ту се вода претвара у пару, која се касније кондензује. Остатак предавања је био веома интересантан, чак је и једна од наших ученица добила прилику да бициклом ствара енергију. На крају почетног дела указано нам је да не смемо ништа да унесемо у електрану што садржи метал (осим каишева, шрафова у телу и слично).

При уласку у највећу нуклеарну електрану у Мађарској прошли смо кроз скенер за метал, добили смо и заштитну кацигу и наочаре, а такође и огрлицу која мери озрачење.

Пратња су нам била два војника и водич. Тако је почео други део нашег обиласка електране. Ту смо имали прилику да прођемо кроз просторију у којој се одржава притисак, и то са чепићима за уши. Такође смо видели и просторију са реакторима. Овде ћемо навести да нуклеарка „Пакш” има четири нуклеарна реактора.

Успут смо сазнали основне податке да су нуклеарну електрану надомак града Пакша изградили совјетски стручњаци у дугом периоду између 1969. и 1987. године, и да је покреће нуклеарно гориво доведено из Русије. У Пакшу се, како смо сазнали, производи трећина електричне енергије која се троши у Мађарској. Тако интересантан дан, завршили смо ручком на паркингу. Ако бисте нас питали да ли бисмо ишли опет, одговор би свакако био: Да!

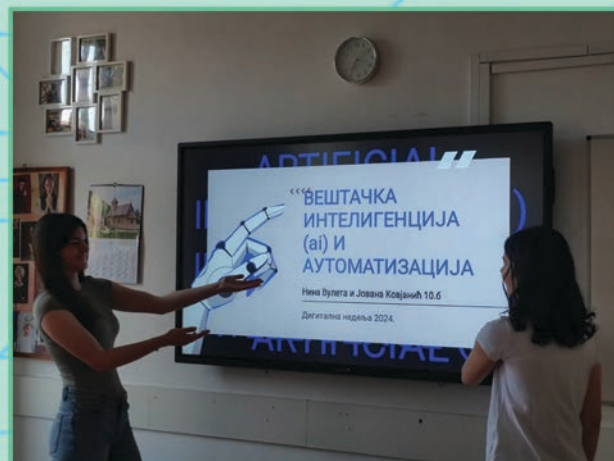
Иначе, улаз у нуклеарну електрану био је бесплатан, док је путни трошак школског аутобуса финансирао Српски образовни центар „Никола Тесла” у Будимпешти.

Александра Цвијановић, 11/ц

У корак са временом

У Српском образовном центру „Никола Тесла“ од 8. до 12. априла 2024. одржана је дигитална недеља. Овогодишњу дигиталну недељу организовали су Активи математике и информатике. Припреме за дигиталну недељу отпочеле су почетком школске године, када се на састанцима професорски колектив договорио о обавезама по активностима које ће професори реализовати током године. Како наводи наш саговорник професор Ненад Барановски, након расподеле дужности он и колега Давид Марић су преузели одговорност за припрему „Дигиталне недеље“. Интензиван рад на организацији програма отпочео је почетком другог полугодишта. Ђаци виших разреда основне школе и гимназијалци имали су прилику да се пријаве за тему коју желе да истраже и на основу истраживања кроз своје презентације представе током „Дигиталне недеље“. „Ђаци млађих узраста, као и њихове учитеље смо замолили да креирају цртеже за потребе дигиталне недеље“, појаснио нам је професор Ненад Барановски. Са жељом да целом догађају дају одговарајући значај позвали су стручне предаваче који су се укључили у програм „Дигиталне недеље“ и ђацима наше школе пренели своје знање и искуство. Предавачи на овогодишњој недељи, поред ђака наше школе, били су и Никола Обрадовић, оснивач и власник једне интернационалне ИТ компаније, који је одржао предавање на тему: „Дигитална технологија и предузетништво“, затим Дарко Брзица, сениор специјалиста за дигитални маркетинг који је одржао предавање на тему: „Дигитални маркетинг и дигитални номади“ и Саша Јовановић, експерт за технологију и пословну комуникацију који је одржао предавање на тему: „Nice to Meet You, AI“, тј. „Шта нуди AI: холивудску апокалипсу или рајске водоскоке?“ „Интересовање наших ђака, али и професора, за предавања гостујућих предавача било је велико и из дана у дан је расло, тако да се за последње предавање тражила столица више како би сви ђаци и професори могли да присуствују“, рекао је професор Барановски. Предавања стручњака мислим да су доста помогла у увођењу младих у дигитални свет. Дигитална недеља ове године је имала смисао зашто се зове дигитална недеља.“ На крају разговора професор Ненад Барановски поделио је са нама своја запажања и планове за наредну дигиталну недељу у Српском образовном центру „Никола Тесла“: „На основу повратних информација које смо добили од ђака и професора и показаног интересовања, било би потребно да се следеће године организује већи број предавања гостујућих професора, стручњака за дату област и омогући свим ђацима који су заинтересовани да присуствују предавањима“.

Јегор Лазић, 10/ц

Заједничко грађење будућности

Светски омладински фестивал је јединствена прослава разноврсности, културе и колективног духа глобалне заједнице младих људи. Имала сам невероватну прилику да будем део овог величанственог догађаја одржаног у Русији, у чаробном граду Сочију, на обали Црног мора. Од нимало једноставног процеса за пријављивање до узбудљивих догађаја који су се одвијали током фестивала, сваки тренутак је показао снагу ангажованости омладине и заједничке међународне сарадње. Онога тренутка када сам добила позивницу да присуствујем фестивалу, знала сам да ћу стећи целоживотно искуство. Нисам била само међу одабранима да учествујем на поменутој манифестацији, већ ми је понуђена част да представљам Мађарску и да будем члан званичне делегације. Цела делегација, која се састојала од тридесетак омладинаца, са мном као једином малолетном особом, учествовала је на састанку пре поласка у Руском културном центру у мађарској престоници, где смо се упознали са осталим делегатима и разговарали о нашем будућем путовању.

После полудневног путовања, стигла сам у Светски омладински град, на место фестивала. Разноврстан програм трајао је од 1. до 7. марта. Фестивал је нудио бројне активности, од подстицајних предавања и ангажованих панел-дискусија до узбудљивих концерата и пријатељских утакмица.

Један од врхунаца фестивала био је Светски дефиле омладине. Он је послужио као спектакуларан приказ јединства омладине света. Свака делегација је поносно дефиловала, представљајући тако специчност своје земље или региона. Овај догађај је представљао невероватан и веома богат програм, а оно што је најважније, била је то одлична прилика да разговарам са људима из свих крајева света! Свака шетња, свака возња аутобусом завршена је новим познанствима и разменом бројних поклона. Надам да ћу једном можда успети да организујем неки међународни пројекат са онима које сам упознала у Сочију.

Ова међусобна сарадња и дружење одвијали су се и манифестовали у живописним флеш-мобовима, у интензивним спортским мечевима, на сајмовима пројеката, и приликом исцрпних дијалога. Ове интеракције служиле су као доказ надређених тема фестивала које су подстицале међусобно глобално разумевање и сарадњу младих људи. Учешће на овој манифестацији није представљало само пуки боравак у Русији: било је то преображавајуће искуство које је проширило моје видике и продубило моју захвалност према глобалној заједници. Учила сам колико је свет велик, а истовремено понуђена ми је могућност да видим како сви можемо бити међусобно повезани. Када сам се вратила из Сочија, понела сам са собом не само сећања на живописни и богати фестивал, већ и лекције које ће ме водити током мог животног пута.

Ивана Бодор, 10/а

ПОЗИВ ЗА АКЦИЈУ

Будућност припада нама!

Када сте последњи пут помислили на своја људска права? Када сте последњи пут размишљали о својим привилегијама? Ако се не сећате, онда је сасвим могуће да је то могло бити веома давно. У том случају, посебно нам је драго што ћемо овом приликом говорити о тој проблематици. Наиме, и даље постоје многи људи на овом свету чија се права крше сваки дан. Савет Европе је међународна организација која се бави темама као што су људска права и демократија. У жељи да што више буду промовисане ове вредности, Савет Европе је организовао шестодневну едукацију у Будимпешти, под називом „Омладински активисти за људска права и демократију”. Током тих шест дана, двадесет и девет младих активиста, који су дошли из различитих држава, провели су време заједно, учећи о овим тематикама. Они су стварали компетенције у намери да напишу сопствене пројекте, а све у циљу подизања свести о постојећим проблемима у државама из којих су дошли. Први дан је био посвећен уводу у програм и упознавању са радом Савета Европе, а увече су тренери организовали посебно вече, где су учесници поделили једни са другима део своје културе. Другог дана, присутни су имали прилику да се упознају са фундаменталним људским правима и Рејкјавичким принципима, али су одрадили и једну кратку стимулацију у којој су глумили да припадају различитим политичким партијама и да на скупштини гласају за решење једног проблема у њиховом граду. У среду ујутру, полазници овог течаја могли су да чују више о приступу људским правима. Током поподнева могли су да уживају у слободном времену, а пружена им је и прилика да истражују Будимпешту. Учесници ове веома корисне едукације су наставили своју обуку у четвртак ујутру. Том приликом су разговарали о омладинском учешћу у јавном животу и о практичним методама за активизам. Предвече су учесници провели још времена заједно, када су имали прилику да поделе своја активистичка искуства, али и забавна знања, као што су плесне и музичке вештине. У петак ујутру, паралелно су се одвијале три радионице. Једна је разматрала проблематику о образовању и о људским правима, друга пак о мобилизацији и предвођењу, док је трећа проучавала могућности ширења поруке различитим групама људи. Учесници су морали да одлуче у којој од ове три радионице желе да учествују, а потом су радили групне пројекте на дате теме. У послеподневним сатима истога дана учесници су добили два сата да направе скелете својих пројеката који ће се одвијати током „Месеца демократије”, у периоду од 15. септембра до 15. октобра 2024. године. Ови пројекти ће бити реализовани на локалним нивоима и биће рекламирани у кампањи Савета Европе под називом „Позив за акцију!”. Последњег дана обуке, учесници су представљали своје пројекте, а истовремено су давали и примали конструктивне критике о њима. Увече су учесници заједно са тренерским тимом уживали у свечаној вечери коју је припремило сјајно особље Европског омладинског центра. Недеља течаја под називом „Омладински активисти за људска права и демократију” веома је брзо пролетела. На крају, дошло је време да се са сузама у очима опросте једни од других и да се сви врате својим кућама. Сви учесници ове веома корисне и поучне обуке веома су узбуђени да виде реализацију својих пројеката с надом у души да ће имати прилику да се ускоро поново сретну.

Хана Гилањи, 11/ц

Опраштање матураната

Најсвечанији моменат у животу сваког средњошколца засигурно јесте опраштање матураната. Тако је то било и у животу генерације ученика 2020-2024. Српске гимназије „Никола Тесла” у Будимпешти. Тог сунчаног суботњег дана, 11. маја, на дворишту нашег училишта приређено је свечано опраштање дванаестика. То се првенствено може захвалити директорству наше васпитно-образовне установе, али свакако и разредницима 11-их одељења Алену Нађу, Јулији Младеновић и Драгомиру Дујмову који су се заиста потрудили да осмисле и приреде пригодни програм у част наших матураната. По старом обичају, праћени звцима традиционалних песама „Збогом школо наша” и „Gaudeamus igitur” матуранти су са торбицом на рамену и цвећем у руци, предвођени својим разредним старешинама Оливером Младеновић Мунишић, Лазаром Которчевићем и Андреом Апјок Мештер још једном, у знак опроштаја, прошли лепо украшеним школским ходником и наставничком зборницом. На самом почетку свечаног програма интонирана је српска и мађарска национална химна, а потом су водитељи програма Теодора Голић и Марко Тишма, ученици 11. разреда поздравили све окупљене на српском и мађарском језику. Својим присуством ову свечаност је увеличала Биљана Гутић Бјелица, амбасадорка Босне и Херцеговине у Будимпешти, Вера Пејић Сутор, председница Самоуправе Срба у Мађарској, Светлана Станковић, конзулка Србије у Мађарској, Ивана Кунц, први саветник при Амбасади Републике Србије у мађарској престоници, Борислав Рус, председник Српске самоуправе у Будимпешти, и протојереј Зоран Остојић, парох будимпештански. Свечаност је настављена лепом српском рецитацијом, а одмах потом занимљивим, хумором и песмом протканим програмом ученика 11. разреда за који је највише заслужан био Урош Тишма, ђак 11/б разреда. Програм једанаестика завршен је лепим опроштајним говором који су прочитали сами аутори Александра Динчић и Милан Плодерер на српском и мађарском језику. Потом су уследили опроштајни говори Ангелики Иванов, Јане Шошић и Таре Пејчић у име ђака 12/а, 12/б и 12/ц разреда. Приликом изговарања опроштајних речи представника матураната нагомилала су се бројна сећања и дубоке емоције.

„Знали да ћемо дар једно време, живети заточени у будимпештанским сећањима, привићати једни друге на железничким станицама, надали се да видимо мила лица, с којима поново путоваћемо ка истој месту. Но, наше ће раскрснице кренути путем мноштва изазова, и нећемо у сваком имати искрен загрљај. Али, само ако поћу оставити своје прозоре отворене, са жељом да поново полетите назад у колеџку своје младости, поћи ћете у лет кроз небо пуно звезда, и свака ће бити одраж једног од тридесет ретких лица које сте, после свега, безусловно заборавили.“

-Јана Шошић, 12/д

После овог дела свечаности слављеницима и окупљенима обратила се Аница Пандуровић, директорка Српског образовног центра „Никола Тесла”.

Директорка је уз дивне жеље упућене матурантима завршивши своју беседу прочитала одлуку Наставничког већа о додели најпрестижнијих титула и вредних награда. На основу гласања Наставничког већа за „Ђака генерације” је потпуно оправдано проглашена Ангелики Иванов. Она је уз велике овације присутних преузела диплому и вредан поклон наше школе. Аница Пандуровић је том приликом прочитала многобројне заслуге и активности ове веома талентоване ученице. Угледна титула „Ђак проминент” и поклон Самоуправе Срба у Мађарској, који је уручила председница Вера Пејић Сутор, додељена је Јани Шошић. „Грамата Никола Тесла”, посебна награда директорке Анице Пандуровић, уручена је Кристини Јевђенић. По први пут у историји наше школе додељена је „Диплома представника Срба у Парламенту Мађарске”. Она је припала Сари Павловић. Диплому са вредним поклоном је у име Љубомира Алексова уручила директорка. Такође по први пут „Диплома Српске самоуправе у Будимпешти” додељена је Балинту Ласлу Феке коју је предао председник Борислав Рус. За најбољег спортисту генерације 2020-2024. проглашена је Антонија Санковић.

За дванаестогодишње школовање у Српској основној школи и гимназији на Тргу ружа уручена је поклон-књига Ангелики Иванов, Балинту Ласлу Феке, Николи Богдану, Лазару Ђурићу, Давиду Јунгићу, Богдану Залану Семлеру, Аделини Велиу, Милану Грунчићу, Сари Остојић, Богларки Реки Варга.

При завршетку ове незаборавне свечаности, представници матураната су на школски барјак привезали још једну свилену траку и тиме је и овај нараштај ђака симболично оставио у знак сећања један делић проведених средњошколских дана.

Душан Вуковић је име КУД-а „Табан” уручио вредне поклоне Вираг Ашин, Сари Остојић и Милану Грунчићу, члановима поменутог српског фолклорног друштва. Зорица Јурковић, директорка Српског културног центра „Српски венац” и руководитељка школске драмске секције предала је поклон Димитрију Петровићу за бројне одлично одигране улоге. Парох Зоран Остојић је за активност у црквеном животу и залагање у хору Српске православне црквене наградио Ивану Вогањац.

Остали матуранти су за разне активности и заслуге дипломе признања и захвалности преузели од својих разредних старешина по одељењима. На самом крају матуранти су пустили балоне, симболе својих снова и свога одласка из наше гимназије на Тргу ружа.

Д.Д.

Шетња кроз долину сунцокрета

Ученици 11/ц разреда, Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти су 15. априла посетили изложбу о Винсенту Ван Гогу под називом „Легендарни свет једног сликара“. Мом разреду пратња до тамо били су разредни старешина Драгомир Дујмов и заменица директора Кристина Бекић. До тог дана о изложби смо чули само приче. Разговарали смо о датуму одласка, цени карата и како да најбрже одемо до тамо. Сви смо знали ко је Винсент Ван Гог и већ смо видели његова дела попут: „Сунцокрети“, „Звездана ноћ“ и „Спаваћа соба у Арлу“. Међутим, ова изложба је била нешто сасвим посебно.

На самом улазу дочекао нас је зид препун сунцокрета и тада смо ушли у потпуно нови свет. Ова изложба комбиновала је дела једног од најпознатијих светских сликара и најновији вид технологије.

На почетку је све изгледало уобичајено. Сlike су биле окачене по зидовима, а поред њих био је текст који објашњава како и када је слика настала. Сазнали смо трагичну причу сликаревог живота и занимљивости везане за његову судбину. Док смо гледали филм који је приказивао како је Винсент видео своје слике, с обзиром да је био далтониста, нисмо ни приметили да су вазе са цвећем почеле да се претапају једна у другу. Све је било живахно, атмосфера међу нама, облици и боје који се преливају, светлост, да би одједном све утихнуло.

Ушли смо у следећу просторију где сам остала без даха. Дела овог феноменалног холандског сликара су уз помоћ гомиле пројектора пројектована на зидове просторије. Соба је била пуна лежаљки у којим смо седели и уживали у цвркуту птица, ударању таласа или звекетању посуђа, зависно од сликаревог дела. Ово је дефинитивно био мој омиљени део, али морали смо да наставимо даље.

У следећој просторији био је посебан кутак са VR наочарима уз помоћ којих смо практично могли да уђемо у нека од ових дела. Док сам седела на столицу кроз 10 минута посетила сам пољане, реке, собе, шуме и безброј других пејзажа креираних по сликама које сам до сада видела. Био је то јединствен доживљај и невероватно искуство.

На крају изложбеног простора налазила се продавница са сувенирима и део за бојење. Идеја је била да по свом укусу обојимо Ван Гогову слику и онда је уз помоћ неке машине пројектујемо на зид. Нажалост та машина тада није радила, али то нас није спречило да постанемо уметници на пар минута. На крају изложбе очи су нам биле уморне, срца пуна, а главе пуне незаборавних заједничких успомена.

Дуња Илић, 11/ц

Излет у Залавар

Дани матерњег језика се у Српском образовном центру „Никола Тесла” у Будимпешти већ деценијама уназад обележавају са посебном пажњом. Ове године наши ђаци су од својих професора српског језика и књижевности добили задатак да омиљена књижевна дела оживе кроз стрипове и да их пред другарима из одељења представе. Прегршт креативних, маштовитих, духовитих и јединствених радова нашло се на паноима школских зидова, а наши ђаци су се истакли и у начину излагања, јер су кроз глуму, песму и стрип оживели најпознатија дела српске и светске књижевности.

Као награду за уложен труд, Управа школе, Актив српског језика и књижевности и Српска самоуправа у Зуглоу одлучили су да поведу групу ученика на једнодневни студијски излет у Залавар, град у жупанији Зала који у себи чува споменик солунској браћи, Ћирилу и Методију. Наиме, они су управо у овом градићу проповедали и служили литургију на словенском језику и тако започели дуг и трновит пут ка очувању религијског, културног и националног идентитета јужнословенских народа.

Доласком у Залавар ђаци су положили венац код споменика Ћирила и Методија и на тај начин одали почаст заштитницима нашег Српског ђачког дома, браћи која су живот посветила подучавању и служењу словенском народу. Словенски равноапостоли и њихови ученици претворили су Залавар у један од центара ширења знања о новом словенском писму, глагољици, и књижевности, образујући бројне будуће мисионаре на њиховом матерњем језику.

Најинтересантнији део обиласка, како кажу ђаци, биле су рушевине некадашње цркве у којој су солунска браћа подучавала народ. Шетња кроз срушене темеље и камене остатке носи значајан историјски дух који чини да Залавар данас представља једно од ретких места у овом делу Европе која чувају успомену на Ћирила и Методија и њихов рад на ширењу хришћанства међу Словенима.

После ове инспиративне посете, ђаци су се у пратњи заменице директорке Кристине Бекић и професорке Ксеније Сушић Марков упутили ка Кестхељу где су посетили замак грофа Фештетича и уживали у симпатичном, шармантном градићу који одише духом богате историје.

За сам крај излета, свратили су и до полуострва Тихањ, на самој обали Балатона где су обишли Бенедиктинску опатију и уз дивно време, мирис лаванде и освежавајуће залогаје домаћег сладоледа, употпунили су доживљај и створили незаборавне успомене. Незаборавни излет је омогућила Српска самоуправа у Зуглоу на челу са председницом Ксенијом Сушић Марков.

Софија Илић, 11/6

Залавар

Кестхељ

Тихањ

Будимпешта

СПОРТСКИ ДАН

Општепознато је да у „Тесли“ спортског духа никад није мањкало. Тако у редовима наших ђака можете да пронађете изврсне спортисте из разних дисциплина. Како онда да не обележимо спортски дан? Дани попут овог имају вишеструку корист, подсећају нас колико је важна физичка активност, подстичу нас на неговање тимског духа и оно најбитније, спортом јачамо социјалне везе! Спортски дан у нашој школи се обележава сваке године у пролеће. То је одувек био догађај који сви са нестрпљењем ишчекујемо. Ове године, одржан је 25. маја у градском парку – Варошлигет. Организација је била у рукама професора физичког васпитања: Милоша Ристића и Божане Фекете. Пар недеља пре, на часовима физичког васпитања, почели смо интензивно да се припремамо за све дисциплине у којима ћемо имати прилику да се опробамо.

Тог сунчаног суботњег јутра, са Трга ружа предвођена својим разредним старешинама, сва одељена Српске гимназије „Никола Тесла“ запутила су се у градски парк. Сви су били жељни да покажу своје вештине, а програм је био разноврстан. Манифестацију су отвориле девојчице 9. разреда које су прве истрчале крос. Затим су наступили дечаци 9. разреда и тако су се разреди смењивали. Ученици 11. разреда су последњи истрчали одређену руту. Након тога, уследио је врхунац догађаја – трка победника из сваког разреда. Док су тркачи давали сваки атом своје снаге на стази, поред исте су стајали њихови другари и неуморно их бодрили. Титулу најбрже девојчице понела је Калина Симовић из 9/ц, док је у мушкој категорији то био Вељко Шабовић, ученик 11/а разреда. Уследио је мали предах, те су спортске активности настављене. На фудбалском терену дечаци су, подељени у тимове, одиграли турнир у фудбалу, док су мешовите одбојкашке екипе биле на терену за одбојку. Посебна заинтересованост постојала је за бадминтон који се играо у близини тркачке стазе. Варошлигетом се ширио смех, навијање и јак спортски дух. Без обзира на резултат, сви смо се осећали као победници због добре енергије која је владала међу нама. Спортски дан је био одлична прилика да уживамо у спорту, а пре свега спознамо праву вредност пријатељства и заједништва.

Јелена Зирић, 11/6

„ТЕСЛИНИ“ ШАМПИОНИ

Успех наших кошаркашких екипа

Заслугом „Теслиних“ кошаркаша и кошаркашица, школску витрину, пуну медаља, пехара и диплома Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти, од ове године красе још два сјајна одличја. У Мишколцу, од 19. до 21. априла, наши спортисти одмерили су снаге са осталим тимовима из целе Мађарске. Девојке су оправдале прошлогодишњу титулу вративши се у престоницу окићене златом, док су сребрни дечаци у финалу нажалост поражени са малом разликом.

„Током целе године смо напорно тренирали и борили се како бисмо прошли све фазе такмичења и дошли пред сам циљ – Ђачку олимпијаду. Пуно рада, труда и залагања је било потребно да бисмо уопште имали прилику да отпатујемо у Мишколц“, истакао је на почетку разговора Алекса Симић, ђак 11/б разреда, освајач сребрне медаље. По Алексиним речима, ове године атмосфера у мушкој екипи је била на завидном нивоу.

Подучени прошлогодишњим искуством, када им је титула исклизнула, ове године били су спремни да узму најсјајнију медаљу у своје руке. На питање шта им је била највећа мотивација да се боре до последњег атома снаге, овај млади кошаркаш истиче да су то били другари из школе који су одвојили време да их неуморно бодре са трибина. Ипак, финалне коцкице се ни овог пута нису поклопиле, резултатом 20:29 окршај је добила противничка екипа из Дебрецина. Алекса не крије жал за изгубљеним финалом други пут за редом, али су ентузијазам и мотивација и даље присутни. „Пораз, свакако, ником није драг, али ово је још једно велико искуство за све нас“, признаје Алекса. „Верујем да ћемо следеће године да се нађемо на победничком постољу.“

У најбољој петорци турнира, са златом око врата, нашла се „Теслина“ кошаркашица Теодора Арсић, ученица 10/б разреда. Своје искуство током турнира Теодора описује као непроцењиво, те да је захвална што је добила прилику да буде део тима. На питање како је то по други пут окитити се златом око врата, Теодора одговара: „Бити двоструки освајач злата је стварно велики успех, мало је рећи да је осећај добар. Драго ми је што смо нашу школу представиле у најбољем светлу.“

У разговору са њом открили смо да је хемија у екипи била од великог значаја на путу ка титули, да је свака од девојака имала своју улогу и понела свој део одговорности. „Трема је увек присутна, поготово пред публиком“, рекла нам је Теодора уз осмех и наставила: „Овог пута она је била та која те чини бољом верзијом себе.“ Последње речи њиховог тренера Немање Томашевића биле су: „Изађите на терен и завршите посао!“, што су девојке максимално испоштовале и подигле победнички пехар.

Јелена Зирић, 11/б

Награђени матуранти

Ангелики Иванов – „Ђак генерације”

После тринаест година које сам провела у Српском забавишту, основној школи, гимназији, колегијуму и библиотеци „Никола Тесла” у Будимпешти, 11. маја је освануо последњи дан мог средњошколског школовања – дошао је дан свечаног опраштања. Била је то кратка, али истовремено и дуга авантура, која је започела још у забавишту. Диплома „Ђак генерације” за мене представља једну врсту признања, што ми указује на то да се налазим на добром путу којим треба да наставим. Она ће ми заувек представљати нашу гимназију, било где да ме води живот.

Јана Шошић – „Ђак проминент”

Осећај који ми је пружен при додели награде „Ђак проминент” је заиста био изузетан. Сав труд, време и креативност које сам улагала у школске активности крунисани су сјајним одликовањем. Са сигурношћу тврдим да ћу у будућности, са сваким погледом на диплому, доживети повратак у светлу прошлост гимназијских дана. Овим путем захвалила бих се и свом одељењу, 12/б, и нашем разредном старешини, Лазару Которчевићу, који ће, поред свих успеха и одликовања, ипак бити највреднији део мог школовања.

Кристина Јевђенић – „Грамата Николе Тесле”

Почаствована сам што сам ове године добила престижну награду „Грамата Николе Тесле”. Ово је признање прије свега за мој четворогодишњи труд и рад, и још веће ми је задовољство што сам ову награду управо добила од саме директорке Анице Пандуровић. Школа и сама заједница су нас научили да будемо одговорни, самостални, да сами спроводимо и остварујемо многе идеје, приремила нас је и отворила врата за успешну будућност. Захвална сам на овом јединственом и незаборавном искуству које се само једном пружа у животу.

Антонија Санковић – „Спортиста генерације”

Звање спортисте генерације није мала ствар и могу рећи да сам била изузетно срећна када сам чула своје име управо за ту награду. Ова школа ми је пружила могућност да наставим да се бавим кошарком, спортом који од малена волим и да стекнем дивна искуства. Уживала сам у раду са свим девојкама и тренерима Немањом Томашевићем и Дејаном Младеновићем. Желим да се захвалим свим мојим саиграчицама што су ми улепшале школовање у „Тесли” и увек знале како да направе забаву, али и озбиљно да раде. Захваљујем се школи и наставничком већу што су ми доделили ову награду. Ово је била једна велика животна школа за мене и била ми је част што сам похађала Српску гимназију „Никола Тесла” у Будимпешти и одрасла у њој.

Сара Павловић – „Диплома српског представника у Парламенту Мађарске”

Када сам чула своје име на додели, осетила сам огромну част и задовољство. Ова диплома је од великог значаја за мене, јер је показатељ мог залагања, труда и свега што сам у претходне четири године учинила као допринос не само школској, већ и целокупној заједници Срба у Будимпешти. Гимназија ми је, такође, пружила могућност да наставим да се бавим кошарком, што ми је било веома битно када сам је уписивала. Поред тога, имала сам и прилику да више пута помажем у Амбасади Републике Србије у Мађарској, због чега сам била веома почаствована. Посебно сам захвална и свим професорима у школи и ђачком дому. Хвала свима који су ме подржали и били уз мене ове четири године.

Балинт Ласло Феке – „Диплома Српске самоуправе у Будимпешти”

Био сам веома изненађен и још више захвалан када сам примио диплому од Српске самоуправе у Будимпешти, коју су ове године доделили први пут. Посебно сам захвалан овој школи која ме је примила, упркос томе што немам српско порекло. Током година које сам провео овде, сматрам да сам постао пуноправни члан српске заједнице у Будимпешти. Желео бих да се захвалим свим својим учитељицама, професорима и професоркама који су ми својим безграничним знањем помогли да проширим видике и да боље разумем свет. Не бих био то што сам данас без њихове подршке. За мене ова награда није само једно признање, већ и доказ да се труд и упорност исплате. Хвала свима који су били део мог школовања.

